

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister voor Medische Zorg over de brief van 22 januari 2018 inzake de Beleidsdoorlichting Sport (Kamerstuk 32 772, nr. 31).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

Adjunct-griffier van de commissie,
Clemens

Inhoudsopgave

I.	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II.	Reactie van de Minister	6

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister en zij zien daarin aanleiding voor het stellen van de volgende vragen.

1. Er wordt geconcludeerd dat de voorzieningen in Nederland van een hoog niveau zijn, gezien de prestaties van TeamNL. De leden van de VVD-fractie willen weten of in deze conclusie meegenomen is dat een flink deel van TeamNL in het buitenland woont en traint (o.a. handbal, waterpolo, volleybal) of regelmatig in het buitenland op trainingsstage gaat (o.a. zwemmen, atletiek). Als dit niet in de conclusie meegewogen is, dan willen deze leden graag een nieuwe conclusie en vernemen wat dit zou betekenen voor de sportfaciliteiten die op topniveau worden geleverd.
2. Klopt het dat er juist een gebrek is aan sporthallen met een toeschouwerscapaciteit van tussen de 3.000 en 8.000 personen?
3. De leden van de VVD-fractie vinden het zorgelijk dat op veel aspecten van het beleid geen uitspraak kan worden gedaan over de impact van het ingezette rijksbeleid. De begroting is echter beperkt en wordt onderwerpgericht ingezet. Welke stappen moet de Minister nemen om wel uitspraken over de impact te kunnen doen, zonder in aannames te vervallen?
4. Wat is de hoofdreden dat de relatie tussen het totaalbeeld en het gevoerde beleid moeilijk aan te tonen is?
5. Is de Minister bereid om op de genoemde onderwerpen een nulmeting te doen, zodat in ieder geval vanaf heden meer inzicht kan worden verkregen met betrekking tot de impact?
6. Is de Minister bereid om te overwegen te komen met een rapport om de «Staat van de sport» in Nederland te bepalen? Dus een nulmeting op een verscheidenheid aan sportterreinen.
7. Is er zicht op wat buurtsportcoaches in hun taakomschrijving hebben staan? Kan deze taakomschrijving gerelateerd worden aan resultaten in een gemeente? Kan tevens aangetoond worden welke impact buurtsportcoaches in hun gemeente hebben? Zijn er gemeenten in Nederland waar buurtsportcoaches meer impact hebben dan in andere gemeenten? Hoeveel hebben buurtsportcoachmiddelen in totaal tot op heden gekost? En is de eventuele meetbare impact in verhouding tot de kosten? Kan de Minister deze verhouding in beeld brengen?

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de Beleidsdoorlichting Sport en de bijbehorende kabinetsreactie. Deze leden hebben hier enkele vragen bij.

De leden van de CDA-fractie lezen met tevredenheid dat in de beleidsdoorlichting wordt geconstateerd dat de doelstelling van 2900 fte buurtsportcoaches is behaald en dat buurtsportcoaches zelf, betrokken organisaties en gemeenten overwegend positief zijn over de resultaten. In de beleidsdoorlichting wordt echter ook geconstateerd dat de cofinanciering voor verbetering vatbaar is, aangezien de norm duidelijk niet gehaald is bij tranche 6, 8 en 9. Ook de tranches 2 tot en met 5 en 7 hebben de norm

niet geheel gerealiseerd. Genoemde leden vragen wat de reden is voor het niet halen van de norm. Op welke manier gaat de Minister ervoor zorgen dat gemeenten en derden in het vervolg wel de norm halen van voldoende cofinanciering?

In de beleidsdoorlichting wordt geschreven (p. 48) dat er veel instrumenten zijn ingezet om sportdeelname van gehandicapten te bevorderen, maar dat er op landelijk niveau geen duidelijke stijging van de sport en beweegdeelname van verschillende groepen mensen met een handicap zichtbaar is. Voor mensen met een chronische aandoening en een fysieke beperking is de maandelijkse sportdeelname sterk gedaald van 50% naar 32%. De leden van de CDA-fractie vragen wat volgens de Minister de reden is voor deze scherpe daling. Deelt de Minister de conclusie uit de beleidsdoorlichting (p. 56) dat het vervoersprobleem een grote drempel voor sportdeelname van mensen met een handicap is, maar dat ook het gebrek aan hulpmiddelen of begeleiding een knelpunt is? Is de Minister bereid om een integrale faciliteitenregeling te onderzoeken zodat meer overzicht en maatwerk voor de doelgroep ontstaat? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister van mening is dat er gezien de enorme zorgkosten die sportblessures met zich meebrengen preventief beleid moet worden gevoerd om een groot aantal sportblessures te voorkomen. Onderkent de Minister dat tot de risicogroepen bij sportblessures vooral jeugdigen (4–17 jaar) behoren? Is de Minister het ermee eens, gezien de noodzaak om preventief beleid te voeren, om methoden in te zetten in het onderwijs die inzicht geven in de motorische vaardigheden van kinderen? Zou de Minister samen met de Minister van Onderwijs kunnen kijken naar mogelijkheden om het belang van motorische vaardigheden meer in het gymnastiekonderwijs naar voren te laten komen teneinde op de lange termijn de stijgende sportblessures te beperken, dan wel het aantal sportblessures te verminderen? Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie lezen dat voor het instrument «energiebesparing en duurzame energie sportaccommodaties» nog geen evaluatiemateriaal beschikbaar is (p. 62). Deze leden vragen wanneer deze evaluatie gedaan wordt en wanneer de Kamer hierover wordt geïnformeerd. Genoemde leden lezen wel met tevredenheid dat AgentschapNL constateert dat na verloop van tijd de kosten structureel lager liggen dan bij de compensatieregeling voor de energiebelasting. Deze leden vragen welke conclusies de Minister hieruit trekt voor het verlengen en mogelijk uitbreiden van de regeling. En wat doet de Minister met de aanbevelingen om meer voorlichting te geven, de aanvraagprocedure te versimpelen en het onderwerp te verbinden met het duurzaamheidsbeleid van gemeenten?

In de beleidsdoorlichting is gekeken naar 59 sportevenementen in de periode 2010–2016 waarvoor subsidie is verleend (p. 71). De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister een overzicht kan geven van het bedrag dat hiermee gemoeid was, het aantal evaluaties dat inmiddels is ontvangen en het aantal evaluaties dat publiek beschikbaar is gekomen. Klopt het dat niet alle Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP)-evaluaties publiekelijk beschikbaar zijn? Zo ja, waarom zijn die niet publiekelijk beschikbaar?

De leden van de CDA-fractie vragen of het klopt dat er geen brede evaluatie is uitgevoerd van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het antidopingbeleid in Nederland (p. 124). Is de Minister van plan om hierover een brede evaluatie uit te laten voeren, bijvoorbeeld door ZonMw? Zo nee, waarom niet?

Uit de beleidsdoorlichting blijken de positie, de reikwijdte en het mandaat van de Nederlandse Sportraad en het Topteam Sport ten opzichte van elkaar en de Minister niet duidelijk te zijn (p. 141). De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister kan aangeven hoe hij de positie, de reikwijdte en het mandaat van deze organen ten opzichte van elkaar en de Minister ziet.

Een van de aanbevelingen ten aanzien van het verbeteren van de doeltreffendheid is om voor een duidelijke doelgroepenbenadering te kiezen als sport wordt ingezet als middel om bepaalde beleidsdoelen te realiseren (p. 143). De leden van de CDA-fractie vragen hoe de Minister hier tegenaan kijkt. In hoeverre is hij bereid om op onderdelen voor de doelgroepenbenadering te kiezen? Zou hierbij bijvoorbeeld gekozen kunnen worden voor de doelgroepen die door het Kenniscentrum Sport worden voorgesteld: mensen met lage sociaaleconomische status (SES), de groep eerste generatie met een niet-westerse achtergrond en mensen met leeftijdsgerelateerde aandoeningen?

De leden van de CDA-fractie constateren dat in de beleidsdoorlichting slechts één keer wordt gerefereerd aan de beweegnorm, terwijl dit een van de meetbare kernindicatoren is (p. 143). Deze leden vragen of de Minister van mening is dat het percentage Nederlanders dat voldoet aan de beweeg- en fitnorm een kernindicator van het gevoerde beleid zou moeten zijn. Kan de Minister ook aangeven of hij het standpunt deelt van het Kenniscentrum Sport dat als 10% van de mensen die de beweegnorm niet haalt, dat wel gaat doen, dat Nederland een jaarlijkse waarde kan opleveren van circa 1,35 miljard euro per jaar? Kan de Minister aangeven waarop dat bedrag is gebaseerd? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de Beleidsdoorlichting Sport. Genoemde leden hebben een aantal vragen over de beleidsdoorlichting, en een aantal vragen over de reactie van de Minister daarop. Het is interessant om te zien dat er al veel beleid wordt ontplooid door de rijksoverheid, terwijl volgens de beleidsdoorlichting de rol van de overheid niet altijd helder en afgebakend is. Kan de Minister aangeven welke rol hij voor de overheid ziet als het gaat om sport en bewegen? Ook is niet altijd duidelijk welk instrumentarium er is en wat de voor- en nadelen van elk instrument zijn.

De leden van de D66-fractie lezen dat het sport- en beweegklimaat in Nederland relatief goed op orde is. Toch neemt de sportdeelname de afgelopen jaren licht af. Is de Minister van plan deze trend te keren? Zo ja, hoe? Op welke manier worden scholen hierbij betrokken?

De leden van de D66-fractie lezen dat soms lastig concreet te maken is wat het effect is van het beleid en de doelmatigheid te beoordelen. Genoemde leden onderschrijven het belang dat de Minister hecht aan de aandacht voor doelmatigheid in evaluaties. Deze leden lezen dat VWS meedoet aan de Pilot Lerend Evalueren, om zo ook doelmatigheid te meten. Zij vragen de Minister aan te geven wanneer deze pilot de eerste resultaten gaat opleveren. Kunnen de leden van de D66-fractie al bij de jaarrekening 2017 de eerste resultaten verwachten, of is dat pas het geval bij de jaarrekening 2018?

De leden van de D66-fractie vragen of de Minister van plan is de nieuwe beweegrichtlijn mee te nemen in het nieuwe sportbeleid, bijvoorbeeld in het Sportakkoord.

De leden van de D66-fractie hebben ook een vraag over de ongeorganiseerde sporters. Er wordt terecht veel aandacht gegeven aan sportverenigingen en de bonden. Toch is «maar» 31% van de mensen lid van een club, en sport 52% (2016) van de mensen wekelijks, en 70% (2014) doet dat maandelijks. Hoe worden ongeorganiseerde sporters bereikt door het sportbeleid van de rijksoverheid?

De leden van de D66-fractie lezen dat het aantal blessures de afgelopen jaren is toegenomen. Blessures kunnen grote nadelige gevolgen hebben, zowel op persoonlijk als op maatschappelijk vlak. Denk bijvoorbeeld aan verminderd zelfvertrouwen bij de geblesseerde of een afname van beweging. Voor de maatschappij kunnen hier natuurlijk zorgkosten mee gemoeid zijn, ziekteverzuim en een afname van productiviteit. Welke oorzaken zijn er aan te wijzen voor het toenemende aantal blessures? De doelstelling voor het Programma sportblessurepreventie is sportblessures en sportuitval zoveel mogelijk verkleinen. Hoeveel is «zoveel mogelijk»?

De leden van de D66-fractie lezen dat de evaluaties van topsportevenementen tekortschieten. Hoe kan dit worden verbeterd? In het Regeerakkoord is afgesproken om 10 miljoen euro per jaar extra uit te trekken voor topsportevenementen. Hoe wordt geborgd dat deze 10 miljoen euro extra per jaar doelmatig wordt besteed?

Vragen en opmerkingen van de GroenLinks-fractie

De Minister geeft aan dat in de eerder uitgevoerde evaluatieonderzoeken, waar deze beleidsdoorlichting deels op is gebaseerd, weinig aandacht is voor doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Is de Minister voornemens om in komende evaluaties doelmatigheid en doeltreffendheid te betrekken, zo vragen de leden van de GroenLinks-fractie.

De leden van de GroenLinks-fractie merken op dat de inhoudelijke beleidsreactie wordt uitgesteld tot na het nog te sluiten Sportakkoord. Genoemde leden vragen waarom niet voordat het Sportakkoord wordt gesloten een beleidsinhoudelijke reactie kan worden gegeven, zeker aangezien deze beleidsreactie een basis kan zijn van het Sportakkoord. Daarnaast vragen deze leden wanneer zij precies de beleidsinhoudelijke reactie kunnen verwachten.

Genoemde leden merken op dat de Minister zich gaat inspannen om de rol en verantwoordelijkheid van de rijksoverheid beter te definiëren. Hoe gaat de Minister dit concreet doen, zo vragen deze leden.

De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat de Minister weinig concrete actiepunten formuleert om de aanbevelingen omtrent de doelstelling, implementatie en monitoring van sportbeleid te verbeteren. Deze leden zouden graag concrete acties en plannen willen zien. Hoe staat de Minister hier tegenover?

Genoemde leden vragen of er bij het opstellen van de reeds aangekondigde plannen voor de middelen voor topsport al rekening is gehouden met het meten van doelmatigheid en doeltreffendheid.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn erg benieuwd naar de precieze planning omtrent het Sportakkoord. Wanneer kunnen zij het akkoord verwachten en met welke partijen gaat de Minister in gesprek? Heeft de Minister al een beeld van de resultaten die hij wil bereiken met het Sportakkoord?

Beleidsdoorlichting

4. Beleidsuitgaven op artikel 6 Sport

De leden van de GroenLinks-fractie merken op dat er geen jaarlijkse verantwoording plaatsvindt waarin beleidsuitgaven per onderwerp terug te vinden zijn. Is de Minister bereid om dit inzichtelijker te maken?

5. Passend sport- en beweegaanbod

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of er verklaringen zijn voor het dalende aantal mensen van 12 jaar en ouder dat wekelijks aan sport deelneemt.

Deze leden constateren dat het doel van de Minister om het Jeugdsportfonds financieel te ondersteunen, namelijk het landelijk dekkend maken van het fonds, niet is behaald. Is de Minister voornemens om het fonds nu alsnog te helpen om landelijke dekking te garanderen, zodat kinderen ongeacht de financiële situatie van hun ouders de mogelijkheid hebben om te sporten? Wat kan de Minister concreet doen om te zorgen dat alle gemeenten meedoen met het Jeugdsportfonds?

Genoemde leden merken op dat de sportdeelname van mensen met een chronische aandoening en een fysieke beperking is gedaald van 50% naar 32%. Ziet de Minister dit als een signaal om het beleid beter te richten op deze groep en om de belemmeringen voor deze groep in kaart te brengen, zo vragen deze leden.

De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat in het rapport een aanbeveling wordt gedaan om het vervoer voor gehandicaptenporters te verbeteren, omdat de huidige faciliteiten niet het doel bereiken. Is de Minister voornemens om hier actie op te ondernemen? Zo ja, wat zijn de plannen van de Minister?

Genoemde leden vragen of de Minister de mogelijke verbetermaatregelen omtrent «verantwoord sporten en bewegen» voornemens is over te nemen.

6. Uitblinken in sport

De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat in evaluaties van topsportevenementen de doelen van de Minister niet voldoende worden meegenomen. Is de Minister voornemens om dit in de subsidieverstrekking mee te nemen, zodat inzichtelijker wordt of het geïnvesteerde geld daadwerkelijk het doel bereikt?

8. Veiligheid en integriteit in de sport

De leden van de GroenLinks-fractie merken op dat het actieplan Veilig Sportklimaat niet zichtbaar effectief is geweest en dat de veiligheidsbeleving niet is vergroot. Genoemde leden vragen de Minister daarom of hij voornemens is het beleid te veranderen aan de hand van de verbetermaatregelen.

Deze leden vragen of de Minister aan de hand van het rapport van de commissie De Vries en de aanbevelingen van de beleidsdoorlichting over misbruik in de sport het huidige beleid gaat wijzigen. Zo ja, welke maatregelen gaat de Minister nemen?

II. REACTIE VAN DE MINISTER